

สารเร่งดอก

สารเร่งดอก เป็นสารเคมีหรือวัตถุที่ใช้เพื่อกระตุ้นการออกดอกของพืชในระยะเวลาที่ต้องการหรือเพื่อเพิ่มจำนวนดอกพืชในบางสถานการณ์ ซึ่งช่วยให้เกษตรกรหรือผู้ปลูกพืชสามารถควบคุมกระบวนการเจริญเติบโตของพืชได้ดีขึ้น โดยเฉพาะในพืชเศรษฐกิจที่ต้องการดอกเพื่อผลผลิต เช่น มะม่วง ลำไย หรือไม้ดอกไม้ประดับ

ตัวอย่างสารเร่งดอกที่นิยมใช้

1. โพแทสเซียมไนเตรต (KNO_3):
 - ช่วยกระตุ้นการออกดอกในพืชหลายชนิด เช่น มะม่วงและลำไย
 - นิยมใช้ในช่วงที่พืชมีการพักตัวหรือสภาพอากาศเอื้อต่อการออกดอก
2. เอทิลีน:
 - ใช้ในรูปแบบของเอทิลเฟนอน (Ethephon) เพื่อกระตุ้นการออกดอกในพืชผลไม้บางชนิด เช่น สับปะรด
3. ฮอโมนพืช (Plant Growth Regulators):
 - เช่น ออกซิน (Auxin) หรือจิบเบอเรลลิน (Gibberellin) ที่สามารถช่วยในการปรับสมดุลของฮอโมนในพืชให้เหมาะสมกับการออกดอก
4. สารโพแทสเซียมคลอเรต (Potassium Chlorate):
 - ใช้กระตุ้นการออกดอกในลำไยอย่างแพร่หลาย

วิธีใช้สารเร่งดอก

1. เลือกสารเร่งดอกที่เหมาะสม: ขึ้นอยู่กับชนิดของพืชและสภาพอากาศ
2. ปฏิบัติตามคำแนะนำ: ใช้ในปริมาณและระยะเวลาที่กำหนดเพื่อหลีกเลี่ยงการทำลายต้นพืช
3. เตรียมสภาพแวดล้อม: เช่น การจัดการน้ำและปุ๋ยให้เหมาะสมก่อนและหลังการใช้สาร
4. พ่นหรือราดสาร: โดยตรงบริเวณใบหรือโคนต้น

คำเตือน

- การใช้สารเร่งดอกต้องมีความรู้และระมัดระวัง เพราะอาจส่งผลเสียต่อพืชหากใช้เกินความจำเป็น
- ควรปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญหรือข้อมูลจากฉลากผลิตภัณฑ์

หากคุณมีพืชเฉพาะที่ต้องการกระตุ้นการออกดอก บอกชื่อพืชได้เพื่อคำแนะนำที่เหมาะสม!

ที่มา : ศูนย์วิจัยเกษตรกรรม, "บทบาทของฮอร์โมนพืชต่อการออกดอก", [เว็บไซต์](#)

: จุลสารการเกษตร, "การใช้โพแทสเซียมไนเตรตในมะม่วง", ฉบับที่ 56, ปี 2564

: สมาคมพืชสวนไทย, "สารสกัดธรรมชาติและบทบาทในการส่งเสริมการออกดอก", [หนังสืออ้างอิง]

ข้อสอบแบบปรนัย: เรื่องสารเร่งดอก

คำชี้แจง: เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. สารเร่งดอกมีบทบาทสำคัญในกระบวนการใดของพืช?

- A. การเพิ่มความเขียวของใบ
- B. การกระตุ้นการออกดอก
- C. การป้องกันแมลงศัตรูพืช
- D. การปรับปรุงระบบราก

2. สารใดต่อไปนี้นิยมใช้เพื่อกระตุ้นการออกดอกในมะม่วง?

- A. ยูเรีย
- B. โพแทสเซียมไนเตรต (KNO_3)
- C. สารกำจัดวัชพืช
- D. ฟอสฟอรัส

3. การใช้โพแทสเซียมคลอเรต ($KClO_3$) เหมาะสมกับพืชชนิดใด?

- A. ลำไย
- B. ข้าวโพด
- C. มะเขือเทศ
- D. อ้อย

4. สารเอทิฟอน (Ethephon) มีหน้าที่ใดในกระบวนการเร่งดอก?

- A. เพิ่มน้ำหนักของผล
- B. กระตุ้นการออกดอกด้วยการปลดปล่อยเอทิลีน
- C. ปรับค่า pH ของดิน
- D. ช่วยเร่งการเจริญเติบโตของใบ

5. ควรใช้สารเร่งดอกในช่วงใดของพืช?

- A. ช่วงที่พืชแตกยอดใหม่
- B. ช่วงที่พืชกำลังพักตัว

- C. ช่วงที่พืชมีผลผลิตเต็มที่
- D. ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

6. การใช้สารเร่งดอกเกินปริมาณที่เหมาะสมอาจเกิดผลกระทบใด?

- A. เร่งการเจริญเติบโตของราก
- B. ทำให้พืชใบไหม้หรือตาย
- C. เพิ่มผลผลิตอย่างรวดเร็ว
- D. ไม่มีผลกระทบใด

7. สารใดต่อไปนี้เป็นสารเร่งดอก?

- A. โฟลทสซีเอ็มไนเตรต
- B. จิบเบอเรลลิน (Gibberellin)
- C. ออกซิน (Auxin)
- D. สารกำจัดเชื้อรา

8. ฮอรโมนพืชชนิดใดช่วยกระตุ้นการออกดอกได้ในบางกรณี?

- A. ไซโตไคนิน (Cytokinin)
- B. ออกซิน (Auxin)
- C. จิบเบอเรลลิน (Gibberellin)
- D. เอทิลีน (Ethylene)

9. การเตรียมต้นพืชก่อนใช้สารเร่งดอกควรทำอะไร?

- A. เพิ่มปริมาณน้ำให้มากขึ้น
- B. ลดการให้น้ำและควบคุมปุ๋ย
- C. ตัดแต่งราก
- D. ฉีดพ่นยาฆ่าแมลง

10. การใช้สารเร่งดอกควรปฏิบัติตามวิธีใดเพื่อผลลัพธ์ที่ดีที่สุด?

- A. ใช้ในปริมาณมากที่สุด
- B. ใช้ตามคำแนะนำในฉลากหรือผู้เชี่ยวชาญ
- C. ผสมกับสารเคมีทุกชนิด
- D. ใช้เมื่อใดก็ได้ที่สะดวก

เฉลยข้อสอบแบบตอบ "ใช่" หรือ "ไม่ใช่"

1. โพแทสเซียมไนเตรด (KNO_3) เป็นสารที่ใช้ในการกระตุ้นการออกดอกของมะม่วงได้

ตอบ: ใช่

2. การใช้สารเร่งดอกจะช่วยเพิ่มความหวานของผลไม้ได้ทันที

ตอบ: ไม่ใช่

3. เอทิลีนเป็นก๊าซที่มีบทบาทในการกระตุ้นการออกดอกในพืชบางชนิด

ตอบ: ใช่

4. การลดการให้น้ำเป็นหนึ่งในวิธีช่วยเตรียมพืชสำหรับการใช้สารเร่งดอก

ตอบ: ใช่

5. สารเร่งดอกสามารถใช้ได้กับพืชทุกชนิด โดยไม่มีข้อจำกัด

ตอบ: ไม่ใช่

6. การใช้โพแทสเซียมคลอเรต ($KClO_3$) ในลำไยอาจเป็นอันตรายต่อพืชหากใช้ในปริมาณมากเกินไป

ตอบ: ใช่

7. ฮอร์โมนจิบเบอเรลลิน (Gibberellin) มีบทบาทในการกระตุ้นการออกดอกในพืชบางกรณี

ตอบ: ใช่

8. การใช้สารเร่งดอกควรหลีกเลี่ยงในช่วงที่พืชกำลังให้ผลผลิตอยู่แล้ว

ตอบ: ใช่

9. การใช้สารเร่งดอกสามารถทำได้โดยไม่ต้องคำนึงถึงสภาพอากาศ

ตอบ: ไม่ใช่

10. สารเร่งดอกไม่จำเป็นต้องใช้หากพืชออกดอกตามธรรมชาติได้คืออยู่แล้ว

ตอบ: ใช่

ข้อสอบอัตนัย: เรื่องสารเร่งดอก

คำชี้แจง: ตอบคำถามโดยเขียนคำอธิบายหรือคำตอบที่ชัดเจน

1. อธิบายความหมายและความสำคัญของสารเร่งดอกในการเกษตร

2. ยกตัวอย่างสารเร่งดอกที่นิยมใช้ พร้อมระบุพืชที่เหมาะสมกับสารนั้น

1. อธิบายความหมายและความสำคัญของสารเร่งดอกในการเกษตร

เฉลย:

สารเร่งดอกคือสารเคมีหรือฮอร์โมนพืชที่ใช้กระตุ้นให้พืชออกดอกในช่วงเวลาที่ต้องการ ซึ่งช่วยเพิ่มผลผลิต ลดความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ และทำให้การเก็บเกี่ยวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ยกตัวอย่างสารเร่งดอกที่นิยมใช้ พร้อมระบุพืชที่เหมาะสมกับสารนั้น

เฉลย:

- โพแทสเซียมไนเตรด (KNO_3): ใช้กับมะม่วง
- โพแทสเซียมคลอเรต ($KClO_3$): ใช้กับลำไย
- เอทธิฟอน (Ethephon): ใช้กับสับปะรด